

ZPRAVODAJ

MUZEA KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ

ČERVENEC—ZÁŘÍ 2019

STUDIO BEZ KLIKY & HRAD HELFŠTÝN
Vás srdečně zve na:

5. 6. 7. července
pátek, sobota, neděle

od 9:00 do 18:00

Helfštýnskou pout

Co zažijete, uvidíte, uslyšíte:

JEZDECKÁ PŘEDSTAVENÍ společnosti KVINTÁNA
SOKOLNÍKY
ŽONGLÉRSKOU EKVILIBRISTIKU Honzy Hlavsy
LOUTKOVÁ DIVADLA
ŽONGLÉRSKÉ DÍLNY Boca Fuego
UKÁZKY HISTORICKÝCH ZBRANÍ
ROZŽHAVENÉ KOVÁŘSKÉ VÝHNĚ
MUMRAJ HRADNÍHO TRŽIŠTĚ
VÝTVARNÉ A ŘEMESLNÉ DÍLNY PRO MALÉ I VELKÉ

*Pátek
a sobota*

Neděle

ŽONGLÉRSKOU EKVILIBRISTIKU Honzy Hlavsy
a JEHO ŽONGLÉRSKOU DÍLNU
SOKOLNÍKA
LOUTKOVÁ DIVADLA
ŽONGLÉRSKÉ DÍLNY Boca Fuego
UKÁZKY HISTORICKÝCH ZBRANÍ
ROZŽHAVENÉ KOVÁŘSKÉ VÝHNĚ
MUMRAJ HRADNÍHO TRŽIŠTĚ
VÝTVARNÉ A ŘEMESLNÉ DÍLNY PRO MALÉ I VELKÉ

V pátek 5. 7. 2019 v 17 hodin VÁS ZVEME
NA EKUMENICKOU BOHOSLUŽBU SLOVA S PŘÍMLUVAMI
I ZA MISTRY KOVÁŘE.

Vstupné 120,- Kč / 60,- Kč

Program na:
www.bezkliky.eu
www.helfstyn.cz

STUDIO
BEZ
KLIKY

muzem
KONFERENCÍ
V PŘEROVĚ

Jaké je to hezké, když je kovář v městě...

Hrad Helfštýn je spolu s městem Lipníkem nad Bečvou od roku 2006 členem Kruhu evropských kovářských měst. Kovářské aktivity současnosti spojují kulturní památku s městskou památkovou rezervací na mezinárodní úrovni. Kovářský hrad spojil síly s kovářským městem mimo jiné k uspořádání monografické výstavy.

Jan Lauro

Pro 15. ročník Kovu ve městě jsme oslovili mistra tradičního uměleckého kovářství Milana Michnu. Mistra s velkým „M“, nejen ve jméně a příjmení.

Letošní (2019) Kov ve městě tak pojmem jako monografickou exteriérovou výstavu. Obdivovatelům, kteří si již v historickém centru Lipníka nad Bečvou mohli uvynout kovaným, odlévaným i svařovaným sochám, abstraktním kompozicím i pestrobarevným objektům a figurám, přineseme další střípek do pestré mozaiky nepřeberných možností uměleckého zpracování kovu – tedy klasickou užžitnou kovařinu. Umělecké řemeslo plní své funkce.

Autor pochází z jihomoravské Vrbice. Tam, nedaleko Břeclavi, se narodil v roce 1941. K rodné hroudě ho pojí pevné vztahy a na kraj, odkud dohlédnete do Vídně, stále rád vzpomíná.

K ohni a kovu ho to táhlo už jako kluka. Na vesnici chodil obdivovat kováře Hanáčka. To už se u něj rodila láska k řemeslu, která ho už nikdy neopustila. V letech jinošských se vyučil na strojního zámečníka v brněnské Zbrojovce. Zde si osvojil hrubou práci, ale také přičichnul k estetickému zpracování kovu. V té době chodili s mistrem odborného vycviku, uměleckým kovářem Kučerou, po Brně a hledali pozůstatky historických bran, štítů a klik, které pak společně překres-

Kovaná plastika Okno od Milana Michny

lovali a pokoušeli se je vytvořit po vzoru barokních a klasicistních mistrů. To byla doba, kdy si uvědomil, že ho to víc táhne k uměleckému než strojnímu zpracování kovu.

Ke kumštu a fortelu se přiblížil v rekvizitářských dílnách Státního divadla v Brně, kam po vyučení nastoupil. V 60. letech koupil s pomocí strýce pozemek v Brně Horních Heršpicích. Z divadla tam po práci denně dojížděl a postupně si svépomocí vybudoval rodinný dům s dílnou na zahradě. Vlastní provoz zahájil v roce 1966. Od té doby zde realizoval stovky zakázek do veřejného i soukromého prostoru. Z počátků tvůrčí dráhy rád vzpomíná na práce vytvořené pro světovou výstavu orchidejí pořádanou na Brněnských veletrzích. Pro tuto příležitost vykoval speciální Ferobany – objekty propojující volnou kovovou sochu

s aranžovanými květinami. Neotřelého nápadu si všimnul i tehdy již uznávaný mistr Alfréd Habermann a s Michnou se brzy sblížil. Společně tvořili v klátovecké kovárně, kde se utvrdil Michnův vztah k volnému zpracování kovu vycházející z předloh a tvarosloví historických slohů inspirovaný přírodou. Do vlastní tvorby to promítnul nespočetněkrát.

Výčet jeho realizací by vydal na knihu. Mistrovy brány, mříže, ploty a spoustu jiných funkčních prvků byste našli na řadě kulturních památek jižní Moravy od mikulovského hřbitova po zámek v Líšni. Ozdobil ale i řadu hotelů, bank a divadel České republiky, Rakouska a Německa. Protipólem tradičního tvarosloví v autově díle tvoří volná tvorba. Nejen, že rád experimentuje s materiály i technologiemi, ale je otevřený spolupráci s výtvarníky a designéry. Pod jeho rukama vznikla řada monumentálních plastik. Například do Českovic u Blanska vytvořil z bronzu skoro pětimetrovou sochu Mládí. Vstupní halu vyškovské polikliniky zase zdobí měděná plastika Srdce.

V kovárně vždy spolupracoval s jedním či více pomocníky. Dodnes má v dílně živo a kromě zaměstnanců se tam čile pohybuje několik učňů. S vedením dílny aktivně pomáhá pokračovatel rodinné tradice syn Radek.

Milan Michna dlouho usiloval o znovuoobnovení cechovní vážnosti kovářského řemesla. Stál u zrodu Kovářského společenstva, které od roku 2002 zastupuje profesní zájmy uměleckých kovářů, kovářů, zámečníků a podkovářů Čech, Moravy a Slezska. Ve společenstvu zastává funkci předsedy. Každoročně pořádá řadu profesních a společenských akcí, spravuje spolkovou knihovnu a zajišťuje vydávání odborného věstníku.

Dlouhodobě spolupracuje se správou hradu Helfštýna na prezentaci kovářského řemesla během mezinárodních set-

kání kovářů Hefaiston. Jako odborný poradce pomáhá s výběrem a oceňováním vystavených exponátů.

Mistrovo vlastní srdce ale neplně jen pro kov. Je otevřený a společenský člověk. Věnuje se myslivosti, za kterou neváhá podnikat daleké cesty a s nadšením o ní hovořit.

Když dokončil dům s dílnou a ateliérem, rozhodl se přenést lásku k vinicím z jižní Moravy přímo do Brna se vším, co k tomu patří. Přestože se mu sousedé smáli, vysázal za domem vinohrad a časem všem dokázal, že když se chce, tak jde všechno. Do tajů vinařství ho zasvětil už dědeček ve Vrbici. Pěstování a výroba vína se věnuje s podobným nadšením jako kovářině. Vždy ale zdůrazňuje, že svou „druhou profesi“ nedělá „na kšeft“, ale pro potěšení a pro radost přátel.

Výběr z umělecko-řemeslné tvorby Milana Michny představíme v intravilánu Lipníku nad Bečvou od poloviny června až do konce léta. Většinu rozměrných exponátů nám mistr zapůjčí z privátní zahradní galerie. Koncept výstavy doplní pár soch z hradu Helfštýn.

Snad na Vás spolu s fortem dýchne také kus poctivosti, elánu a lásky k tradicím, se kterými každé dílo tvořil.

OPRAVA SILNICE U LIPNÍKA NAD BEČVOU

Upozornění na úplnou uzavírku mezi Lipníkem nad Bečvou a Týnem nad Bečvou

Vážení čtenáři, chystáte-li se v letních měsících na hrad Helfštýn, čekají na Vás nástrahy, na které je lepší se připravit. Po přečtení následujících řádků si můžete ušetřit čas i nervy.

Jan Lauro

Nejen, že na hradě panuje po celou sezónu 2019 omezený provoz kvůli probíhajícím stavebním pracím na paláci a za hradby se dostanete pouze od čtvrtka do neděle, ale také samotný příjezd na hrad bude komplikovanější. Ve středu 8. května začala oprava silnice mezi Lipníkem nad Bečvou a Týnem nad Bečvou. Zhotovitel stavby určil úplnou uzavírku komunikace, takže se nevyhnete objízdným trasám.

V první etapě (období květen až srpen) se na hrad Helfštýn dostanete přes Osek nad Bečvou, Oldřichov, Sušice a Nové Dvory.

Ve směru od Přerova na Lipník se dá jet po silnici č. 47 až k poslední křižovatce v Oseku nad Bečvou a tam odbočit doprava. Objížďka je značená. Objížďce se při cestě z Přerova úplně vyhnete, když se vydáte po silnici č. 150 na Želatovice, Tučín a dál na Lhotu.

Pro všechny, kteří na Helfštýn zamíří od Hranic, se nabízí trasa přes Teplice nad Bečvou po cestě č. 4382, která od Paršovic přechází na č. 4381. Silnice kopíruje hřeben Maleníku a lesem Vás zavede až ke křižovatce u sousoší Cyrila a Metoděje, kde se po odbočení doprava napojíte na silnici č. 437 směr Týn nad Bečvou.

Ve druhé etapě (srpen až prosinec) povede objížďka přes Podhůru, Hlinsko a Lhotu, ale o tom až příště.

Pěších a cyklistů se omezení netýkají,

tak třeba si letošní návštěvu Helfštýna spojit s pohybem na čerstvém vzduchu. Přesvědčit by Vás mohla i informace, že kvůli omezením stále platí snížené vstupné – plné 50 Kč a snížené 30 Kč.

Detailní informace o uzavírce zde: <https://www.tynnadbecvou.cz/aktuality-/dlouhodobá-uzavírka-komunikace-lipnik-nad-becvou-tyn-nad-becvou>

KOV VE MĚSTĚ 15

KOVANÉ OBJEKTY V EXTERIÉRU
HISTORICKÉHO CENTRA
LIPNÍKA NAD BEČVOU
A V ZÁMECKÉM PARKU

MILAN MICHNA

od 13. 6.
do 30. 9.

Vernisáž ve čtvrtek
13. 6. 2019 v 16 hodin
na náměstí T. G. Masaryka

Kurátorem výstavy je Jan Lauro,
kastelán Hradu Helfštýn

LIPNÍK nad Bečvou

Okresní úřad Olomoucký kraj

TAJEMSTVÍ STUDNY NA HORNÍM NÁMĚSTÍ

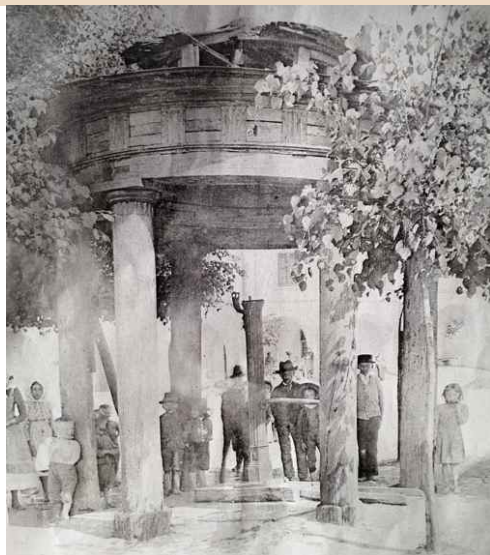
Archeologové a spolupracovníci Muzea Komenského v Přerově zahájili v dubnu 2019 archeologický výzkum v prostoru mezi starými lípami na Horním náměstí v Přerově, kde se v minulosti nacházela studna.

Statutární město Přerov plánuje do budoucna nahradit přestárle lípy novou výsadbou a celkově upravit tuto část veřejného prostoru.

Zdeněk Schenk

Archeologický výzkum započal postupným snižováním svrchních vrstev tvořených vyrovnávkami, které v tomto prostoru vznikly v souvislosti s úpravou povrchu terénu v průběhu 20. století. Tuto skutečnost potvrzují běžné ztrátové mince z doby ČSSR nalezené v úrovni pískoviště, na jehož existenci vzpomínají někteří pamětníci z řad obyvatel žijících na Horním náměstí. V případě mincí se jednalo o haléře z let 1962, 1978 a 1979. Ze starší vyrovnávky pod pískovištěm pochází jeden Reichspfennig z roku 1940.

V rámci první etapy výzkumu se podařilo v hloubce pouhých 0,3 m od úrovně současného terénu zachytit záklop studny, který tvořily obdélné betonové plotny.

Přerov. Horní náměstí. Archivní snímek ze závěru 19. století zachycující mladé lípy vysazené kolem dřevěného altánu stojícího nad studnou s pumpou.

Ty jsou rovněž patrné na jednom z archivních snímků z konce 19. století, kde je zřetelně vidět také pumpa a dřevěný altán kryjící celý objekt studny. Na dobovém záběru jsou kromě přihlížejících Přerovanů patrné i mladé lípy, které byly kolem altánu dodatečně vysazeny. Samotný altán s pumpou byl zachycen již dříve na starší kresbě Horního náměstí od Karla Minaříka z roku 1877, kde lípy ještě nefigurují.

Z porovnání dalších dochovaných pohlednic náměstí vyplývá, že zchátralý altán byl odstraněn před rokem 1899. Pumpa byla demontována o několik let později, patrně v souvislosti se zavedením městského vodovodu v roce 1903.

To zda byla studna po ztrátě své primární funkce zasypána či nikoliv se dozvíme až v další etapě výzkumu. Prozatím se domníváme, že k jejímu zasypání nedošlo, a to na základě předchozích zkušeností

Celkový pohled k západu na skupinu šesti starých lip uprostřed náměstí.

Pokračování na straně 6

z Lipníka nad Bečvou, kde se nám před několika lety podařilo objevit studnu v Bratrské ulici u zámku a další u bývalé katovny. Obě byly pouze znepřístupněny překrytím záklopy.

Odkrytý betonový záklop studny se středovým kontrolním profilem sondy.

Předpokládáme, že přerovská studna, poprvé zaznačená na indikační skice Přerova z roku 1830, byla původně vysekána do travertinové skály až na úroveň říčních štěrků Bečvy. Rozdíl mezi nadmořskou výškou současného povrchu Horního náměstí a úrovní hladiny řeky Bečvy činí přibližně 12 m, čemuž by mohla odpovídat i hloubka studny.

Zásobování vodou bylo pro obyvatele přerovského „Kopce“, dnešního Horního náměstí, důležité již před několika stáletími, o čemž nám vypovídají písemné prameny. Patrně nejstarší zmínka pochází z roku 1503, kdy majitel panství Vilém z Pernštejna pronajal tzv. Velký mlýn na řece Bečvě mlynáři Ondřeji Šilhanovi. K mlýnu náležel mimo jiné také

vodní srub, z kterého byla vedena voda na Kopec. Dostatek vody byl též zásadní z bezpečnostního hlediska, protože město bylo v průběhu staletí opakovaně sužováno rozsáhlými požáry. Během velkého požáru v roce 1749 došlo k poškození dřevěného zařízení studně na Horním městě, které bylo posléze opraveno. Z písemných pramenů ze 2. poloviny 18. století se dozvídáme konkrétní údaje o existenci vodní nádrže a hluboké studny na Horním městě, která ovšem trpěla nedostatkem vody, což představovalo riziko z hlediska požární ochrany. Voda ze studně byla čerpána velmi obtížně za pomoci rumpálu.

Na existenci studny opakovaně upozorňoval v 90. letech 20. století již pan Václav Martínek z Horního náměstí, který nabídal k jejímu výzkumu.

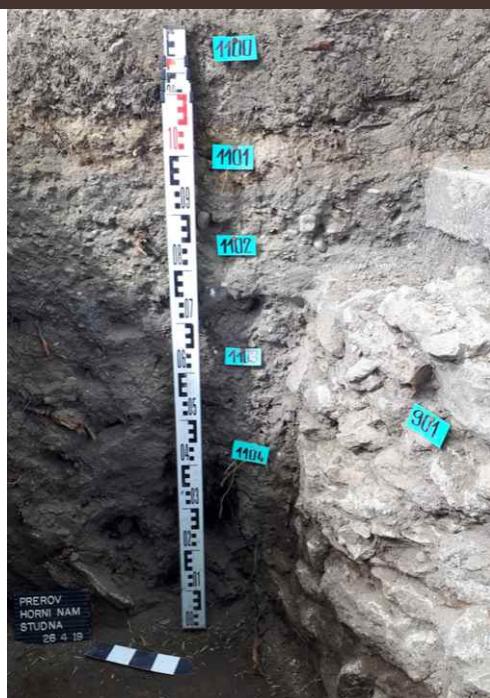
Detail záklopu studny tvořeného betonovými plotnami.

V rámci letošního archeologického výzkumu jsme zjišťovací sondou položenou u jihovýchodního rohu betonového záklopu studně zachytili část vnějšího lince původní konstrukce studny, který byl vyzděn z místního travertinu, doplněného devonským vápencem. Tedy ze stejného stavebního materiálu, z jakého bylo na přelomu 15. a 16. století vystavěno impozantní městské opevnění Přerova. Z úrovně zásypu stavebního výkopu kolem vnějšího obvodu studny, se nám podařilo získat stovky zlomků keramiky,

kachlů a zvířecích kostí. Jde o nálezy dokládající osídlení centra Přerova v různých časových obdobích. Zastoupena je keramika věteřovské skupiny z přelomu starší a střední doby bronzové (1600 let př. n. l.), střední doby hradištní (9. století), mladší doby hradištní (10.–12. století), pozdního středověku (15. století) a raného novověku (16. století). Původní intaktní kulturní vrstvy byly nejspíše porušeny v souvislosti s hloubením studny a následně promíseny spolu se stavebním odpadem (lomový kámen a úlomky malty) během zasypání základového výkopu. Nejmladší nálezy zlomků glazované kuchyňské keramiky a fragment pozdně gotických reliéfně zdobených komorových kachlů nám umožňují přibližně stanovit dobu výstavby studny. Dataci vzniku studny předběžně klade me do první třetiny 16. století, kdy Přerov vlastnil jeden z nejmocnějších mužů v Českém království Vilém z Pernštejna. Právě s jeho postavou je spojena obnova města poničeného husitskými válkami. Starší původ studny ovšem není vyloučen.

Zlomek římsového pozdněgotického kachle ze zásypu základového výkopu studny.

Detail vnějšího líc stavební konstrukce studny zděný z travertinu a vápence.

Ve druhé etapě archeologického výzkumu po odkrytí záklopu studny bychom rádi zdokumentovali technický stav její konstrukce a provedli detailní 3D skenování vnitřního prostoru.

Na základě výsledků výzkumu a v souvislosti s plánovanou úpravou prostranství a výsadbou nových lip se nabízí možnost historicky doloženou a archeologicky potvrzenou studnu v budoucnu vhodným způsobem prezentovat, což by nepochybně přispělo k výraznému oživení veřejného prostoru Horního náměstí nejen pro Přerovany, ale pro všechny návštěvníky historického centra.

O tom zda je, či není studna na Horním náměstí v Přerově zasypána, jaké dosahuje skutečné hloubky, co se na jejím dně ukrývá, se dozví čtenáři v dalším čísle našeho zpravodaje.

Víte, co létu rozhodně nikdy nesmí chybět? **ZAHRADNÍ SLAVNOST!**

Nedělní letní odpoledne od čtyř hodin až do podvečera je už po jedenácté příležitostí pro vzájemné setkávání přátel, milovníků hudby, přírody a dobré pohody na Zahradní slavnosti ORNIS.

I letos bude v naší zahradě připravené ohniště k posezení či opékání špekáčků, nezbytné občerstvení, výborná káva z Helfštýna, ve žhavém horku si užijete vlahý vzduch nad jezírkem z loďky ovládané zkušenými kormidelníky. (Koupání ale nedoporučujeme, v tomto divokém koutku přírody v Přerově mohou žít i dravá zvířata!).

Jezírko v areálu ORNIS je vždy zdrojem zábavy. Aby však nedošlo k omylu – na snímku není výše uvedený dravý živočich, ale zakladatel Zahradní slavnosti a současný ředitel České společnosti ornitologické Zdeněk Vermouzek.

Zahradní slavnost pořádáme k podpoře záchranné stanice a je také příležitostí k představení sezónní výstavy. Letos je o všech těch impozantních tvorech se zahnutým zobákem – naše výstava se jmenuje prostě – Dravci, sokoli a sovy. Během odpoledne bude možné si výstavu projít a užít samostatně nebo s kurátorem v rámci komentované prohlídky. V expozici si můžete vyzkoušet poznávání hlasů sov, zjistit, jak moc dobře vidíte po tmě, vyzkoušíte virtuální let nad hlubokými údolími na zádech orla nebo posedět u supí hostiny. Mnoho zajímavých informací, souvislostí či jen prostá krása těchto ptáků potěší a třeba i trochu pomůže většímu porozumění pro jejich svět a krajinu, kterou potřebují ke svému životu. Živí dravci se Vám také představí při komentovaných prohlídkách záchranné stanice.

Na co se můžete těšit u pódia? Divadlo pod širým nebem je vždy velká radost pro děti i dospělé. Letos k nám přijede divadelní společnost pro děti i dospělé

Pokračování na následující straně

Vzpomínka na loňské představení Hmyzího cirkusu. Letos na slavnosti vystoupí divadelní společnost Koňmo.

Zuby nehty

„Koňmo“ a tak si na vlastní uši vyslechneme Vyprávění starého vlka.

Závěr organizovaného programu patří skvělé pohodové kapele Zuby Nehty. Nenechejte si ji ujít. My, co jsme v těch nejlepších letech, si možná pamatujeme Plyn či Dybbuk, kdo je však dosud

Zuby Nehty nepolíben, rozhodně neodejde zklamán.

Po hudbě plné energie, ale také vzpomínky na pana Romka Hanzlíka, si už můžete jen tak posedět a nechat doznít celý ten letní den.

Těšíme se na Vás, přijďte si k nám užít léto, divadlo, hudbu a přátelská setkání, začínáme už od čtyř hodin odpoledne, v neděli 28. července v zahradě ORNIS!

Martina Hrazdírová

Houbařské pondělí na ORNIS s Jirkou Polčákem

V pondělí 1. července se v 17 hodin opět otevrou dveře mykologické poradny ORNIS k povídání o houbách a vaření s Jirkou Polčákem, preparátorem a známým přerovským mykologem. Těm, kteří jej ještě neznají, se nyní představuje!

Ne každému se podaří, aby se jeho práce stala zároveň i koníčkem. Jako mladého amatérského ornitologa mě před pár desetiletími zavedly kroky na ornitologickou stanici do Přerova. Pracovat v tomto zařízení bylo mým snem, který se nakonec vyplnil, a mé zaměstnání je velmi různorodé, zajímavé a stále nabízí další nové zkušenosti a poznatky.

Je-li to jen trochu možné, trávím nejvíce času v přírodě, kde se věnuji především ornitologii a mykologii. O své zážitky se rád podělím s lidmi na různých přednáškách nebo exkurzích, často i publikační formou v různých časopisech nebo knihách. Pokud zbude čas, věnuji se rovněž inventarizačním přírodovědným průzkumům a ilustrátorským pracím. Mezi mé další záliby patří fotografování, hudba a vaření. Těším se na setkání s Vámi při povídání o houbách a houbáření.

Jaká byla první polovina výstavy Šejdíři a šizuňkové? A jaká asi bude ta druhá?

Výstavu Šejdíři a šizuňkové, která ukazuje historii falšování potravin, navštěvují jednotlivci, skupiny, školní třídy z Přerova a jeho okolí, ale dorazily například už i výpravy ze Zlína či Kroměříže. Přijďte se přes léto podívat také Vy!

Marta Konířová

V červenci se výstava Šejdíři a šizuňkové přehoupne do své druhé poloviny, a tak je na místě malé ohlédnutí za tím, co vše se zatím v rámci celého výstavního projektu uskutečnilo.

Poprvé se téma „historie falšování potravin“ objevilo v Muzeu Komenského v Přerově před 11 lety, a to v roce 2008 na výstavě Přírodopyt, to jest fysika a chemie, která ukazovala obsah dnes již neexistujícího předmětu přírodopyt. Falšování potravin zde bylo jen drobnou zmínkou v rámci celé výstavy. Zmínkou drobnou, ovšem zajímavou, proto po čase padl návrh vytvořit výstavu čistě na toto téma, které je stejně tak historické, jako stále aktuální. Nakonec byl v roce 2018 schválen námět výstavního projektu Šejdíři a šizuňkové, zahrnujícího nejen výstavu, ale i řadu doprovodných akcí.

Součástí výstavy je i několik figurín. Na snímku připravují pracovníci muzea lučebníka čili chemika.

Instalace výstavy se rozběhla v roce 2019, připravit bylo třeba nejen velké instalační celky, ale také mnoho drobností, hlavně modelů potravin – od plesnivějšího octa (samozřejmě kvůli zfalšování) přes klobásy až po cukrovinky a dorty. Ty jsou mimochodem ozdobeny přesně podle vzorů z konce 19. století, publikovaných v dobové literatuře pro cukráře.

Pekařka vyčítá hokynářce, že přidává do mouky sádku. Scénku na vernisáži výstavy sehrály členky spolku Cukrle.

Výstava byla zahájena v pátek 12. dubna, ale poprvé se veřejnosti otevřela večer předtím na vernisáži, která se uskutečnila v Slavnostní zámecké síni města Přerova. Vernisáž byla zpestřena hádkou pekařky a hokynářky z 19. století o to, kdo víc šidí. Tuto vtipnou scénku, kterou návštěvníci provázeli smíchem a odměnili zaslouženým potleskem, připravily členky přerovského spolku Cukrle.

K výstavě byl připraven rovněž edukační program pro školy s názvem Víš, co doopravdy jíš?. Program zpracovala muzejní pedagožka Jana Trtíková v několika variantách, přizpůsobených různým stupňům škol. O program projevil zájem, některé z nich si dokonce už nyní rezervovaly termíny na začátek školního roku.

Pokračování na straně 11

*Edukační program **Víš, co doopravdy jíš?** vzbudil obrovský zájem dětí i pedagogů.*

K výstavě bylo připraveno i několik doprovodných akcí. Již na konci dubna se uskutečnila první komentovaná prohlídka, při které návštěvníkům podala výklad autorka výstavy Marta Konířová. V květnu pak začal cyklus přednášek, který byl připraven tak, aby ukázal potraviny z nejrůznějších úhlů pohledu. První přednáška byla zaměřena na umění, jejím tématem byly potraviny a jídlo jako motiv exlibris. Přednášet o tomto neobvyklém, ale zajímavém předmětu přišla Martina Vyšohlíková, kurátorka sbírky exlibris Knihovny Národního muzea v Praze. Téma druhé přednášky bylo poutavé zase pro zájemce o přírodní vědy, neboť o moderních metodách analýzy potravin přednášel docent Petr Barták z Katedry analytické chemie Univerzity Palackého v Olomouci.

Zatímco výstava seznamuje s historií falšování potravin, jedna z přednášek byla zaměřena naopak na současnost, konkrétně na moderní metody analýzy potravin.

S ukázkami z edukačního programu, ale i z výstavy Šejdiři a šizuňkové se mohli seznámit také návštěvníci Helfštýnských ateliérů, které proběhly v sobotu 15. června na hradě Helfštýně.

A na co se návštěvníci mohou těšit dál?

Po prázdninové přestávce bude v září opět spuštěn edukační program pro školy. Na začátku září, konkrétně v neděli 8. 9., proběhnou v rámci Dne evropského kulturního dědictví celkem dvě komentované prohlídky výstavy. Bude také pokračovat přednáškový cyklus. Rádi bychom při této příležitosti návštěvníky pozvali zejména na přednášku kurátorky Muzea Komenského v Přerově Jarmily Klímové o unikátní prvorepublikové sérii výukových tabulí Příroda v obrazech, kterou pro československé školy vytvořil přírodovědec Gustav Daněk ve spolupráci s malířem Otakarem Zejbrlíkem. Jde o jednu z početné nejobsáhlejších obrazových edic minulého století, se kterou se žáci mohli běžně setkávat ve školách až do 80. let 20. století. Výběr z tohoto atraktivního souboru mohou návštěvníci spatřit již nyní ve druhém patře přerovského zámku.

Skutečně víš, co doopravdy jíš?

Program o stravě a kvalitě potravin je hitem letošního roku.

Víš, co doopravdy jíš? Tuto otázku klade žákům a studentům všech věkových kategorií lektorovaný edukační program k výstavě Šejdíři a šizunkové. Historie falšování potravin. Děti si během něj připomínají nejen zásady zdravé výživy, ale také se seznamují s problematikou kvality potravin v současnosti i v minulosti.

Protože školní rok 2018/2019 právě skončil, je třeba provést malé ohlédnutí a přinést první čísla. Od 23. dubna, kdy byl program uveden, do konce června navštívilo tuto netradiční formu vzdělávání celkem 512 žáků a 48 pedagogů z 22 různých škol. Tím se program zařadil mezi nejnavštěvovanější programy muzea v letošním roce. Věkové rozptěí mladých návštěvníků je přitom vskutku velké – od záčků mateřských škol až po již plnoleté středoškoláky. Také vzdálenost, odkud školy do našeho muzea zaměřily, je různá. Zatímco většina účastníků samozřejmě přichází z Přerova a blízkého okolí, přivítali jsme také žáky z Malenovic, Otrokovic nebo dokonce z Havířova či Břeclavi.

„Mám ohromnou radost, že je o program takový zájem – je evidentní, že je toto téma nyní velice živé a aktuální. Reakce učitelů i žáků jsou nadšené. Děti s radostí plní zadané úkoly a často samy od sebe kladou zvědavé a zajímavé otázky, týkající se stravování a jídla. Většina dětí se totiž s problematikou kvality a ne kvality potravin již setkala – buď mají informace z domova, nebo z nejrůznějších médií. Pedagogové navíc vítají preventivní charakter programu, ale i jeho zábavně-zážitkovou formu,“ sdělila autorka lektorovaného programu, muzejní pedagožka Mgr. Jana Trtíková.

Zatímco nejmenší děti čeká především spousta barevných obrázků, herních aktivit (počítání hromádek jídla, třídění látkových potravin, měření sáhů a loktů apod.), voňavého koření nebo povídání říkanek, starší děti zkusí chemické pokusy, seznamují se s pravidly správného stravování, výživovou pyramidou nebo s riziky potravinářských barviv a jiných aditiv známých jako „éčka“. Nejstarší návštěvníky pak navíc čeká diskuze o aktuálních potravinových aférách, nebo o vlivu nejrůznějších syntetických látek na naše zdraví.

Pokračování na následující straně

Že jste program Víš, co doopravdy jíš? se svými žáky v tomto školním roce nestihli navštívit? To nevadí. Šance tu stále je. Program zůstává v nabídce Muzea Komenského v Přerově až do 27. října

2019, takže kdo se nestihl přihlásit nyní, má příležitost i v dalším školním roce. Určitě však neváhejte a zarezervujte si svůj termín co nejdříve. Těšíme se na každou skupinu! (jt)

VÍŠ, CO DOOPRAVDY JÍŠ?

do 27. 10. 2019!

vhodné pro všechny věkové kategorie

cena:

40Kč/žák, pedagogický doprovod zdarma

délka:

60 minut základní verze, 90 minut rozšířená verze
(zejména pro starší žáky a studenty)

doporučený počet osob:

minimálně 5 žáků, maximálně cca 30 žáků

**V případě zájmu volejte: 581 250 531 (denně mimo pondělí)
nebo 725 337 426 (pondělí-pátek)**

OPĚT JE TADY HEFAISTON!

Tradičně největší akcí sezóny nejen správy hradu Helfštýna ale i celého Muzea Komenského v Přerově bude i letos mezinárodní setkání uměleckých kovářů Hefaiston. Jeho 38. opakování však čeká ve fázi příprav i v samotné realizaci řada omezení.

Jan Lauro

V roce 2017 byl zahájen rozsáhlý projekt záchrany torza renesančního paláce. Záchranné práce jsou aktuálně ve stadiu osazování nových konstrukcí a konzervace svislých konstrukcí. Celý palác včetně nádvoří je uzavřen výlučně pro potřeby stavby. V kontextu Hefaistonu to znamená, že přicházíme o velkou výstavní plochu, na níž se tradičně prezentovaly maturitní a absolventské práce studentů odborných škol. Ještě pro tento

Nádvoří paláce v průběhu záchranných stavebních prací.

ročník tedy budeme nuceni redukovat množství vystavených studentských prací. Uzavření paláce zároveň znemožňuje vstup do stálých suterénních expozic, historické mincovny a archeologické expozice. Pro mincovní stroje a archeologické nálezy jsme našli prozatímní místo v tzv. H-studiu, kam se během Hefaistonu musí vtěsnat spolu s výstavním zázemím zbraní a šperků. Kovářské výrobky jsou uloženy v depozitářích, kde zůstanou až do zpřístupnění paláce.

Ke zhlédnutí nabídneme pouze výběr toho nejlepšího z poslední dekády Hefaistonu, a to prostřednictvím sezónní výstavy s názvem Hefaistovy vavříny připravené v galerii na druhém nádvoří.

Loni jsme si vyzkoušeli, že i takto rozsáhlá akce se dá v provizorních podmín-

kách zvládnout. Velice se nám osvědčil vnější okruh kolem Helfštýna přístupný výpadními brankami. I letos se tak pokusíme připravit na pěšinu vedoucí podél vnějšího okruhu hradeb kovářské dílny, soutěže pro děti i dospělé, řemeslné dílny a občerstvení.

Také kancelář informačního centra, kde budou probíhat registrace s předáváním účastnických tašek, přihlašování k živé tvorbě, překlady atp. zůstane v provizorních prostorách stavebního kontejneru na louce před hradem. Na zpevněné ploše předhradí zůstane zachovaný režim překládání exponátů na malotraktory s následným návozem na expoziční plochy. Protože je prostor obestavěn stavebním zázemím, musíme přesunout zastávku autobusové kyvadlové dopravy na parkoviště pod Helfštýnem.

A aby nebylo komplikací málo, musíme všechny aktivní účastníky Hefaistonu i jeho návštěvníky upozornit na úplnou uzavírku silnice mezi Lipníkem nad Bečvou a Týnem nad Bečvou (o tom podrobněji na str. 4 tohoto čísla zpravodaje). Přesto věříme, že si milovníci kvalitního kovářského umění nenechají tuto každoročně skvělou událost ujít.

Těšíme se na Vás!

Na Hefaistonu zahraje několik kapel, jednou z nich je Schodiště.

Muzeum a Dny evropského dědictví

V roce 2019 proběhne již 22. ročník Dnů evropského dědictví (European Heritage Days), kdy se každoročně v měsíci září otevírají nejširší veřejnosti brány nejzajímavějších památek, budov, objektů a prostor, včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo zcela nepřístupné. Navíc většinu můžete navštívit zdarma, jen u některých památek se nízké vstupné platí. V rámci EHD jsou pořádány nejružnější doprovodné akce - přednášky, koncerty, městské slavnosti, ale i soutěže a další kulturní programy. Muzeum Komenského v Přerově svůj příspěvek k EHD připravilo na neděli 8. září 2019.

Na přerovském zámku můžete absolvovat bezplatné komentované prohlídky expozic s průvodci, a to v 9.30, 11.00, 13.30, 15.00. Odhadovaná délka jedné prohlídky je cca 90 minut. V rámci Dne evropského kulturního dědictví můžete také zdarma po celý den navštívit zajímavou výstavu „Šejdíři a šizuňkové“, která ukazuje, že falšování potravin není problém jen naší doby, ale že se s ním potýkali také naši předkové. Jak se jim to dařilo, jakými tresty hrozili falšovatelům, ale také čím vším se v minulosti mohlo falšovat koření, pečivo, maso, pivo i cukrovinky, to vše můžete zjistit ve třech výstavních místnostech prvního patra přerovského zámku. Pro zájemce jsou přichystány rovněž dvě komentované prohlídky výstavy, první dopoledne v 10 hodin, druhá odpoledne ve 14.00. Obě komentované prohlídky provede autorka výstavy Mgr. Marta Konířová.

Hrad Helfštýn 8. září poskytne celodenní bezplatný vstup do hradního areálu v době 9.00 do 17.00. Volně přístupná bude rovněž sezónní výstava Héraistovy vavříny. Každou celou hodinu se navíc

návštěvníci mohou zúčastnit komentované prohlídky hradu s průvodcem zakončené návštěvou expozic.

Také ORNIS (Ornitologická stanice Muzea Komenského v Přerově, Bezručova 10, Přerov) v tento den nabízí v návštěvnických hodinách (tedy v době od 9.00 do 17.00) celodenní bezplatný vstup do expozice. V 9.00, 11.00, 13.00 a 15.00 budou pro návštěvníky také připraveny bezplatné komentované prohlídky sezónní výstavy Dravci, sokolí a sovy.

Informace o veškerém programu Dnů evropského dědictví v Muzeu Komenského v Přerově budou průběžně aktualizovány na www.prerovmuzeum.cz.

Hodiny ze Schwarzwaldu

**Švarcvaldky, černolesklé nebo sel-
ské hodiny – to jsou různá pojmeno-
vání pro hodinářský fenomén, kte-
rým se stal pozoruhodný rozvoj pro-
dukce závěsných dřevěných hodin
s lidovou malovanou výzdobou, který
započal v polovině 17. století v jiho-
západním Německu.**

Radim Himmler

V této hornaté oblasti při hranicích se Švýcarskem, s dostatkem dřeva, sklářskou tradicí a levnou pracovní silou sedláků (zejména v zimních měsících) se postupně vyvinula specializovaná výroba dřevěných a později i polodřevěných (částečně mosazných) hodin, která brzy zásobovala finančně dostupnými hodinami zákazníky z celé střední Evropy.

Výstava zapůjčená ze soukromé sbírky Mgr. Miloše Klikara představí v kapli přerovského zámku přes 60 pozoruhodných exponátů z období od poloviny 18. do konce 19. století. Zájemci o časoměrné přístroje i vynalézavost našich předků budou moci obdivovat vedle jednoduchých nástěnných a stojacích hodin také složitější mechanismy s odbíjením na skleněné i kovové zvony nebo vybavené kuličkovými hracími válci s dřevěnými písňalami. Pro švarcvaldky bylo charakteristické doplnění číselníků o pohyblivé figurky, tzv. automaty. K potěše majitelů tak z hodin vykukovala proslulá kukačka nebo se na nich otáčely různé postavičky tanečníků, vojáků, řemeslníků nebo apoštolů. K nejvzácnějším zastoupeným exponátům patří astronomické

ké hodiny a interiérové orloje, které znázorňují kromě časových i další kalendářní a astronomické údaje – hodinu, den, měsíc i rok, fáze měsíce či znamení zvířetníku.

Výstava bude také doplněna ojedinělým celodřevěným věžním hodinovým strojem z kostela z Žiliny u Nového Jičína ochotně zapůjčeného z Muzea Novo-

jičínska. Součástí výstavy bude interaktivní hrací koutek a dětský průvodce výstavou v podobě pracovního listu.

Kurátorem výstavy je Mgr. Patrik Pařízek z Národního technického muzea.

Výstavu zahájíme vernisáží ve čtvrtek 19. září 2019 v 17 hodin ve Slavnostní zámecké síni a potrvá do 29. prosince 2019.

Vlakový zájezd do Šternberka

Vážení přátelé a milovníci umění, stejně jako v minulých letech i v letošním roce si pro vás připravilo Muzeum Komenského v Přerově vlakový zájezd. Tentokrát se 14. září 2019 vypravíme do města Šternberka na Moravě. Dopoledne společně strávíme v historické části města. Navštívíme nejvýznamnější památky, jakými jsou kostel Zvěstování Panny Marie a augustiniánský klášter, případní zájemci si mohou prohlédnout vyhlášenou Expozici času. Na závěr dne navštívíme státní hrad Šternberk.

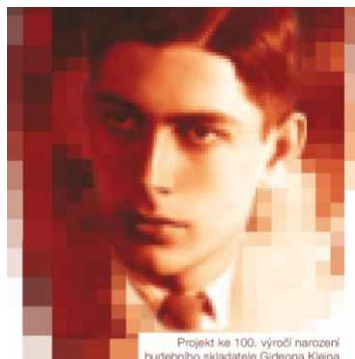
U všech památek je pro Vás zajištěn odborný průvodce.

Odjezd vlaku je z nádraží v Přerově **v 7:05 (Os 3860 směr Olomouc).**

Cestovné a vstupy si každý účastník hradí přímo na místě sám. Přihlášky, prosím, odevzdejte na pokladně přerovského zámku. A neváhejte, ačkoli se jedná o vlakový zájezd, počet účastníků je omezen! Případné upřesňující dotazy směřujte na autora a průvodce zájezdu Kamila Lukeše na mailu lukes@prerovmuzeum.cz a telefonu **581 250 540** nebo se dotazujte pracovníků pokladny zámku, a to osobně, či telefonicky na čísle **581 250 531**. Na společný zážitek s Vámi se těší Mgr. Kamil Lukeš, DiS.

12. září se Gido po sto letech vrací domů

Projekt ke stému výročí narození českého hudebníka, skladatele, pedagoga, hudebního propagátora a přerovského rodáka Gideona Kleina (6. 6. 1919 Přerov–1945, Fürstengrube), jehož slibně se rozvíjející umělecká kariéra byla násilně přerována během holocaustu. Cílem projektu je připomenutí nesmírného talentu klavíristy a skladatele uvedením jeho hudebních děl, z nichž mnohé se staly základní součástí repertoáru světových komorních ansámbků, a snaha představit publiku méně známá a nově objevená díla či nové kompozice soudobých českých skladatelů inspirované právě dílem Gideona Kleina. Představen bude rovněž překlad knihy anglického muzikologa Davida Fligga „Dopis od Gideona“, ve které autor zpracoval dosud nepublikované archivní materiály – korespondenci, fotografie a hudební díla. Kniha přináší v rozsáhlém textovém a fotografickém materiálu nové výpovědi a životě Gideona Kleina, jeho rodiny a přátel a také podrobné informace ze života židovské komunity v Praze v meziválečné době a v období holocaustu.

Projekt ke 100. výročí narození hudebního skladatele Gideona Kleina

GIDO se vrací domů

07–12/2019 / Holešov / Přerov / Brno / Praha

12. 9. Přerov:

15:00 hod., Židovský hřbitov – vzpomínkové setkání a umístění pamětní desky Gideona Kleina

18:00 hod., Slavnostní zámek síň města Přerova – koncert

V programu zazní světová premiéra díla skladatele Martina Koněčného. Ve spolupráci se Statutárním městem Přerov, Muzeem Komenského v Přerově a Federací ZO ČR

Jedinečný soubor Příroda v obrazech

Projekt Šejdíři a šizuňkové je inspirací pro cyklus rozmanitých přednášek. První říjnový den od 17 hodin se můžete v rámci Muzejních úterků dozvědět okolnosti vzniku, historii a strastiplné osudy zajímavého souboru školních nástěnných obrazů, který od třicátých let 20. století pod souhrnným názvem Příroda v obrazech vydávalo nakladatelství Unie v Praze.

Z jeho osmdesáti výukových tabulí je v přerovském zámku v současné době prezentována v rámci projektové výstavy jen vybraná část s tématem potravin. Na přednášce historičky školství z přerovského muzea Mgr. Jarmily Klímové uvidíte na mnoha promítaných ukázkách systematicky a detailně zpracované didaktické obrazy z oblastí botaniky, zoologie, tělovědy, ekologie krajiny a techniky. Je to ideální možnost, jak poznat celý soubor, jež je kvůli početnosti tabulí obtížné vystavit jako celek. Věnovat se budeme i osobnostem, které se o celou edici zasloužily: autorovi koncepce, pří-

rodovědci Gustavu Daňkovi, a stěžejním malířům, Otakaru Zejbrlíkovi a Jiřímu Židlickému.

KALENDÁRIUM

neboli

CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT...

1. 7. od 17. 00 **Houbařské pondělí.** Povídání Jiřího Polčáka o houbách, ukázky, vaření z hub a mykologická poradna. Vstupné 10 Kč. ORNIS.

5. 7. **Za nejkrásnějším ptákem Evropy.** Ornitologická exkurze za vlhami pestrými s Josefem Chytilým. Sraz v 7.00 u památníku na Čekyňském kopci. Vstupné 10 Kč. ORNIS.

5.-7. 7. **Helfštýnská pouť.** Celodenní program plný řemesel a soutěží spojený s historickým tržištěm. Pořádá Studio bez Kliky. Vstupné: plné 100 Kč, snížené 60 Kč, děti do 6 let zdarma. Více na www.bezkliky.eu. Hrad Helfštýn.

27. 7. od 21.00 **Hradní letní kino.** Promítání Biografu 16 pod širým nebem na II. hradním nádvoří. Vstupné: plné 100 Kč, snížené 60 Kč, děti do 6 let zdarma. Více na www.helfstyn.cz. Hrad Helfštýn.

28. 7. od 16.00 **Zahradní slavnost.** Program: 16.20 loutkové divadlo Koňmo, 17.30 Koncert v trávě se skupinou Zubý Nehty, komentované prohlídky výstavy, opékání špekáčků, občerstvení. Akce se koná se za každého počasí! Vstupné děti 40 Kč, ostatní 80 Kč, rodinné (2+1) 150 Kč. ORNIS.

1.-4. 8. **Vivat Flauto.** Soubor zobcových fléten - historická hudba. Hrad Helfštýn.

17. 8. **Slavnostní zahájení XXXI. Kovářského fóra.** Hrad Helfštýn.

18.-23. 8. **Kovářské fórum.** Hrad Helfštýn.

23.-25. 8. **XXXVIII. Mezinárodní setkání uměleckých kovářů Hefaiston.** Vstupné: plné 200 Kč, snížené 100 Kč. Více informací uvnitř čísla a na www.helfstyn.cz. Hrad Helfštýn.

31. 8. od 19.30 **Evropská noc pro netopýry.** Vše o netopýrech a jejich životě, ukázky odchytu, živí netopýři. Celoevropská akce propagující ochranu netopýrů. ORNIS.

7. 9. od 19.30 **Evropská noc pro netopýry.** Jeskyňe na Turoldu. Mikulov. Přednáška s ukázkami zvířat a odchytu. ORNIS.

8. 9. **Den evropského kulturního dědictví.** Celodenní vstup zdarma. Komentované prohlídky výstavy Dravci, sokoli a sovy. Časy prohlídek: 9.00, 11.00, 13.00 a 15.00. Možnost shlédnutí nejnovějších přírůstků ve specializované ornitologické knihovně. ORNIS.

8. 9. **Den evropského kulturního dědictví. Komentovaná prohlídka výstavy Šejdíři a šizunkové. Historie falšování potravin.** Začátek v 10.00 a ve 14.00 v pokladně přerovského zámku. Bezplatné komentované prohlídky expozic přerovského zámku s průvodcem v 9.30, 11.00, 13.30 a 15.00. Délka prohlídky cca 90 min. Přerovský zámek.

8. 9. **Den evropského kulturního dědictví. Celodenní bezplatný vstup do hradního areálu** v době od 9.00 do 17.00. Volně přístupná sezónní výstava Hefaistovy vavříny. Každou celou hodinu komentovaná prohlídka s průvodcem. Hrad Helfštýn.

12. 9. od 18.00 **Gido se vrací.** Koncert k výročí 100 let od narození Gideona Kleina. Více o akci uvnitř čísla. Slavnostní zámecká síň města Přerova.

14. 9. uměleckohistorický vlakový zájezd **Za památkami města Šternberk.** Více informací uvnitř čísla.

14. 9. **Komentované noční prohlídky hradu Helfštýn.** Nutná rezervace, nejpozději do 8. 9. 2019. Podrobné informace na www.helfstyn.cz. Hrad Helfštýn.

19. 9. v 17.00 **vernisáž výstavy Hodiny ze Schwarzwaldu.** Slavnostní zámecká síň města Přerova. Přerovský zámek.

20. 9. od 16.00 výtvarná dílna. **Tisk na textil - vlčí máky.** Vstupné 180 Kč. Více na www.ornis.cz. ORNIS.

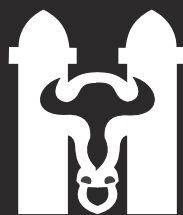
1. 10. od 17.00 **Příroda v obrazech ze sbírky muzea.** Přednáška Mgr. Jarmily Klímvé k výstavě Šejdíři a šizunkové. Vstupné 10 Kč. Korvinský dům.

Změna programu vyhrazena.
Máte-li zájem dostávat nejen zpravodaj, ale i veškeré pozvánky na akce muzea elektronicky, požádejte si na info@prerovmuzeum.cz o zařazení Vaší emailové adresy do adresáře.
Takto Vám již nic neuteče!

KULTURA PŘEROVA

červenec–září
2019

Hradby ožijí rockem v jeho nejruznějších podobách

Ve znamení rocku letos proběhne celé Hudební léto na hradbách. Čtvrtý ročník nabídne na rozdíl od těch předchozích sice jediný žánr, zato v deseti jeho nejruznějších podobách tak, jak se v průběhu desetiletí postupně utvářel. Hudební úterky budou celé prázdniny startovat v lokalitě na Spálenici pod širým nebem vždy v 19 hodin.

Hudební léto na hradbách bylo skvěle zahájeno poslední červnové úterý koncertem špičkové polské muzikantky Ely Debske. „Naší snahou bude během celého léta představit rock v co nejširší škále jeho podob a vývoje a ukázat i některé jeho méně známé tváře a podoby,“ říká dramaturg festivalu Pavel Ondrůj. Hudební léto na hradbách opět pro Přerovany pořádají Kulturní a informační služby města Přerova společně s Nadačním fondem Blues nad Bečvou a ve spolupráci s partnery. Letos však bude trochu jiné než doposud. „Začínali jsme s co nepestřejší dramaturgií napříč žánry. Letos se rozmanitost projeví „pouze“ v rámci jediného žánru, a to v co možná nepestřejší škále,“ vysvětlil Pavel Ondrůj.

Během festivalu se představí české kapely, které dělají rockovou muziku originálně a autorsky, i zahraniční interpreti. „Na úterních koncertech zazní rock v podobě funky i blues, fusion, rockabilly či třeba post – rocku,“ doplnil Ondrůj. Diváků přicházejí na hradby každé úterý stovky. „Někteří relaxují s dětmi na trávníku na dekách, jiní postávají se skleničkou, ostatní tančí poblíž podia, další posluchači si užívají poslech třeba z protějšího

břehu Bečvy. Vrchovat se tak naplnila naše původní vize - abychom z hradeb učinili nejen skvělou lokalitu pro koncerty, ale i místo setkávání Přerovanů,“ uvedla Lada Galová z organizačního týmu festivalu.

Ani letos festival nezapomene na podporu dárcovství krve. „V duchu motto festivalu Ráno krev, večer zpěv bychom chtěli vyzvat všechny, kteří by se rádi podělili o nejzdravější tekutinu, aby přišli kterékoli úterý do přerovské nemocnice,“ vy-

zývá jako každoročně držitel zlaté plakety Jánského Pavel Ondrůj. Motivací kromě pomoci potřebným bude stejně jako v předchozích letech malý bonus. „Jsou jím volné vstupenky pro 2 osoby na některé z podzimních představení Městského domu dle vlastního výběru,“ upřesnila Lada Galová.

Hudební léto bude trvat přesně deset týdnů, vstupné na koncerty je dobrovolné.

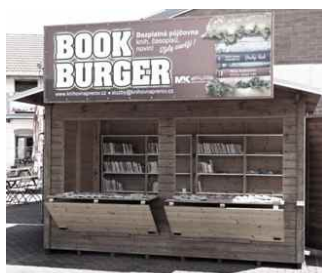
Pokračování na straně 2

Knihovna opět nabídne své služby na koupališti

Stejně jako v předchozích letech se i letos Městská knihovna v Přerově rozhodla strávit léto na koupališti se svou půjčovnou knih, časopisů a novin a zpestřit tak návštěvníkům přerovského bazénu horké prázdninové dny příjemnou oddechovou četbou.

Nabídka letní půjčovny, která bude za předpokladu příznivého počasí otevřena denně od 10.00 do 18.00 hodin po celou dobu prázdnin, a to včetně víkendů a státních svátků, budou moci využít všichni návštěvníci venkovních prostor přerovského bazénu, včetně neregistrovaných uživatelů služeb Městské knihovny v Přerově. Kromě starších knih, které jsou z fondu knihovny již vyřazené, budou k dispozici také některé tituly periodik a denního tisku.

Pro nejmladší návštěvnický bazénu budou navíc připravené zábavné aktivity v podobě deskových

her, jednoduchého tvoření, omalovánky nebo kvízů.

Přejeme Vám krásné léto plné pohody s dobrou knihou (nejen) z naší půjčovny!

Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově
s přílohou Kultura Přerova
má pro Vás
vždy v dostatečném množství

MĚSTSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Zajišťuje činnost
spojenou s turistickým ruchem
v Přerově a regionu

PROVOZNÍ DOBA

pondělí–pátek: 8.00–17.00
sobota (1.4.–31.10.): 8.00–12.00
sobota (1.11.–31.3.): zavřeno

Deset týdnů rocku

Po skvělém úvodním koncertu Ely Dębske čeká návštěvníky Hudebního léta na hradbách ještě devět rockových lahůdek!

Dokončení ze strany 1

Hned **2. července** je připravena výbušná směs rocku, funku, blues, latiny a výhradně českých textů nutící posluchače všech věkových skupin zadupat si pořádně do rytmu. Drive a pozitivní náboj kapely **BANDBAND** obrátí každý koncert v jedinečnou událost.

O týden později, **9. července**, se po osmi letech vrátí do České republiky americký zpěvák, kytarista, skladatel a bývalý člen koncertního turné Bad Company **Tobin Sams**, aby spolu s baskytaristou Josefem Pakem (**Joe After**) a Bohušem Maštou za bicími v triu **SLEEP-WALKER** předvedli nefalšovaný jižanský rock.

16. července se na hradbách předvede muzikantská extraliga ve složení **PER „the BassViking“ MATHISEN** (NO – kontrabas & baskytara), **RUGGERO ROBIN** (IT – elektrická kytara), **DANIEL BULATKIN** (CZ/RU – klávesy) a **GERGO BORLAI** z Maďarska, který patří mezi stovku nejlepších bubeníků světa.

23. července si americký zpěvák a kytarista vystříhne skvělé elektrické blues za doprovodu sehrané polské rytmiky. **CHAZ DE PAOLO TRIO** je tu jen pro Vás! Žánrově rockabilly a rock'n'roll, místy se nezapřou ani punkové a psychobilly kořeny. Živelná černobílá show s uhlazeným vzhledem a ostrými drápy v podání sedláčanských **THE BEAUTIFULS** zachvátí přerovské hradby **30. července**.

První srpnové úterý (**6. srpna**) předvedou **LUCKY JOKE**, muzikanti z Litomyšle, energickou a živelnou směsicí jazz – rocku, rocku a funky.

Následující týden, v úterý **13. srpna**, slovenská kapela **BLUES-WEISER** předvede směs elektrického blues, funky, rocku se stopami jazzu či alternativy, shuffle a boogie prvků.

Poměrně syrová záležitost, zvukově i pocitově sahající od psychedelického blues 60. let po americkou klubovou scénu. Nerozpakuje se pracovat s jemným zvukem akustické kytary nebo naopak elektrickým nášupem, ve kterém najdete třeba klávesy či bubeníkův ráfek. To je bosensko-česká **KULTURNÍ ÚDERKA**, která na Vás čeká **20. srpna**.

A **27. srpna** letošní Hudební léto na hradbách uzavře **CUPRUM** z Prahy. Kapela hraje autorskou progresivně rockovou muziku s charakterem přelomu 60. a 70. let. Rozsáhlé instrumentální plochy evokují např. Pink Floyd, Rare Bird anebo Camel a díky používání příčné flétny se posluchačům často vybaví i Jethro Tull.

Všechny koncerty probíhají vždy v úterý od 19 hodin na přerovských hradbách (ul. Spálenec).

Snění v Pasáži

Ve čtvrtek 25. června byla zahájena ve výstavní síni Pasáže výstava výtvarných prací studentů Gymnázia Jakuba Škody v Přerově.

Letošní výtvarná výstava studentů Gymnázia Jakuba Škody je věnována snům a snění. Tedy barevným příběhům nebo chcete-li, krátkým filmům, které režíruje naše podvědomí. Do snů se promítají naše obavy, touhy i zážitky. Někdy můžeme s jejich pomocí najít řešení obtížné situace, potkat dávné přátele, nebo se zamilovat, jindy se zase pořádně bát. A co tak si ve snu zaléhat, projít se po vodě nebo prožít den ve společnosti mimozemšťanů? Sny, to jsou ale i naše touhy, přání či plány. Ať splněné nebo nerealizované, vždycky jsou pro nás motivací k tomu, o něco se snažit a překonávat sami sebe.

Snové fantazie můžete na výstavě objevovat v kresbách, malbách, kombinovaných technikách, ale i v prostorové tvorbě. Vedle nich uvidíte také další náměty a techniky, které si během školního roku studenti vyzkoušeli - keramiku, kašírované sochy, grafiku, návrhy šatů z papíru nebo koláže.

Výstava potrvá až do 9. srpna.

Eva Pešáková: Riverside

Letně laděná výstava nabídne smalty, enkaustiky a malby akrylem

Enkaustiky, malby akrylem, smaltované objekty s motivy rostlin, květín a trav představí olomoucká malířka a výtvarná pedagožka Eva Pešáková v červenci v Přerově. Prodejní výstava obrazů a smaltovaných objektů s přírodně laděným názvem Riverside bude k vidění po celý červenec v Galerii města Přerova.

„Autorka v naší galerii nevystavuje první, před dvěma lety jsme představili její soubor velkoformátových obrazů a mnohé její autorské smalty na výstavě s názvem Tančí mi na svou krásu s hořícími houslemi. Po čase se Eva Pešáková do Přerova vrací, aby opět prozářila letní atmosféru svou příznačnou velkorysou barevností,“ přiblížila kurátorka výstavy Lada Galová. Velkoformátové malby v obrazech tentokrát zachycují odlesky reálného i imaginárního světa, často inkli-

nují k minimalismu, překypují červení, žlutí nebo modří.

„Dávají prostor individuální imaginaci. Vtáhnou do šelstu travin

Pokračování na straně 3

strhnou k tanci, veucnou do náručí barev, "láká k prohlídce výstavy Galová.

Eva Pešáková téměř každoročně navštěvuje rodinu své dcery Dagmary, která jako správná, dnes Američanka, změnila se svými dětmi několikrát bydliště v části mezi Los Angeles a San Franciskem a umožnila tak své matce poznávat různé kouty těchto všeobecně opěvovaných krajů. „Zdá se, že Evu i jako malíčku přímo drapl úžas nad krajinami velkolepých přírodních prostor a útvarů, ale i nad civilizačními prostory velikolepých amerických měst, dálnic, letišť. Nadechla se dychtivě a vstřebávala v sobě, aniž si to snad zvlášť uvědomovala, všechen ten neustálý pohyb – letadel, spěšných aut na autostrádách, ale také pohyb poutníků po pěšinách, dráhy letu motýlů či lety tažných ptáků. A vstřebávala to bez předpojatosti. Zaznamenávala v sobě ty stále se měnící siločáry cest mi-

nulých, současných i těch, co nastanou. Všechnu svou prožitou cestovatelskou dychtivost spontánně zhmotnila v dynamických obrazových básních, které namalovala vloni, a to technikou akrylu na kartony,“ říká k jejímu cyklu dvanácti děl nazvanému Cesty její dlouholetá přítelkyně, olomoucká historička umění Anežka Šimková.

Eva Pešáková je olomoucká výtvarnice, která studovala na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci výtvarný obor s češtinou, pokračovala postgraduálním studiem s výtvarným zaměřením a doktorátem. Jako ředitelka Základní umělecké školy Miloslava Stibora v Olomouci organizovala přehlídky výtvarných prací, výstavy, zájezdy za uměním a malířské pobyty.

Vystavovat začala v roce 1980, její práce jsou zastoupeny v několika českých i zahraničních sbírkách. Autorka se postupně

šperky a objekty či malbou obrazů technikou enkaustiky. Často vystavuje na Trienále smaltu ve Frýdku Místku.

Výtvarnice Eva Pešáková bude v Galerii města Přerova vystavovat od 2. července do 6. srpna. Vernisáž za účasti autorky se uskuteční netradičně v úterý 2. července v 17 hod, kdy mj. zazní i skladba Riverside, a to v podání dua Petr Stojan – piano; Kateřina Sekerová – flétna, zpěv.

Copak chystá kino Hvězda o prázdninách?

Projekce a tvořivé dílničky pro děti, Bio senior i prohlídka protiatomového krytu a jeho technického zázemí

Kino Hvězda si již tradičně připravilo mimořádné prázdninové projekce pro děti. Pro ty nejmenší bude každé červencové úterý v 10 hodin a ve čtvrtek v 15.30 hrát pohádky, animované, rodné a dobrodružné filmy.

Vybrané úterky obohatí také oblíbené Tvořivé filmové dílničky, kdy budou děti od 9 hodin tvořit na téma filmu, který následně o hodinu později promítneme. V červenci je připraveno tvoření s Kristýnou Botkovou na téma Zemanovy CESTY DO PRAVĚKU (2.7.), ALADINA (8.7.) a UGLYDOOLS (16.7.).

V srpnu pak převezme tvořivou štafetu po Kristýně Botkové Kristína Sehnálková, již budou patřit rovněž tři po sobě jdoucí úterky. 6. 8. se tak můžete těšit na LVÍHO KRÁLE, 13. 8. se představí TAJNÝ ŽIVOT MAZLIČKŮ 2 a 20. 8. dílničky uzavře TOY STORY.

Přes prázdniny provozovatel kina nepamene ani na seniory – jim zahraje za snížené vstupné každý čtvrtek od 10 hodin a každou neděli v jednom promítacím čase.

Kromě filmových projekcí se mimořádně veřejnosti rovněž otevře protiatomový kryt a jeho technické zázemí. Stane se tak v poslední den Přerovských hodů – v neděli

11.8. Zájemci budou mít možnost sestoupit do podzemí hned třikrát – v 11, 12 a ve 13 hodin. Od 10 hodin pak kino Hvězda promítne předfilm o historii a současnosti přerovských krytů civilní obrany nazvaný Do krytů, Přerove! Na prohlídku je vhodné si zakoupit vstupenku předem, protože z ka-

Pokračování na straně 4

pacitních důvodů jsou prohlídky omezeny na 60 lidí. Technické zázemí, kde se budou dvacetičlenné skupiny pohybovat, bylo původně určeno pro 30 členů krytového družstva. Více lidí proto nemůže zařízení pojmut. Vstupenky do krytu je možné si samozřejmě zakoupit online na www.kinohvezdaprerov.cz, anebo osobně v otevíracích hodinách pokladny. „Schopni jsme uspořádat prohlídkami druhou srpnovou neděli 180 lidí. Kapacita na dokument Do krytů, Přerově pak činí 399 osob,“ uvedla vedoucí kina Svatava Měrková.

Změna dopoledních předprodejů v kině Hvězda

Z důvodu čerpání letních dovolených jsme byli nuceni po dobu od 23. 7. do 9. 8. 2019 dočasně pozměnit v dopoledních hodinách provozní dobu pokladny. Níže tedy Vaši laskavé pozornosti předkládáme rozpis, jenž koresponduje se dny dopoledních projekcí. Věříme, že Vás toto omezení neodradí od návštěvy a děkujeme za Vaši shovívavost.

pondělí 29. 7. – 10.00–12.00
úterý 30. 7. – 9.30–11.30
středa 31. 7. – 10.00–12.00
čtvrtek 1. 8. – 9.30–11.30
pátek 2. 8. – ZAVŘENO
pondělí 5. 8. – ZAVŘENO
úterý 6. 8. – 9.30–11.30
středa 7. 8. – ZAVŘENO
čtvrtek 8. 8. – 9.30–11.30
pátek 9. 8. – ZAVŘENO

DOSTAVNÍČKO S DIVADLEM

27. července začíná 7. ročník divadelního festivalu „Dostavníčko s divadlem“, představující příjemný způsob, jak strávit jeden, dva (nebo všechny) čtvrtletní prázdninové večery.

Kvalitu letošního výběru ochotnických divadelních souborů dokládá již to, že hned čtyři inscenace zaujaly odborné poroty natolik, že se zúčastní také národních postupových přehlídek. A na co se diváci mohou těšit? Čeká nás detektivka, televizní retro, absurdní drama světového věhlasu, staré divadelní poklady, ale i klasické komedie.

První prázdninový čtvrtek nás čeká **MARIÁŠ ŽIVOTA** v podání Divadelního spolku Kroměříž – mozaika převážně vtipných monologů o hledání štěstí z pera britského dramatika a muzikanta Williama Russela, Roba Hayese a italského dramatika Aldo Nicolaje.

Divadlo Exil předvede 11. července detektivní příběh francouzského divadelního herce a režiséra Nicolase Bedose. „Auto vrazilo do zdi na rohu ulice. Náraz ve stokilometrové rychlosti. Muž, který si nic nepamatuje. Žena, která ho nutí, aby si vzpomněl.“, to je **DO ZDI**, detektivka s prvky lovestory.

Účel světí prostředky! Kalimach šlší po krásné Lukrecii a udělá cokoli, aby s ní strávil alespoň jedinou vášnivou noc. Ta je ale vda-

ná za pana Mikulu a k tomu navýsost počestná. Pan Mikula šlší po dětech. A udělá cokoli, aby měl brzy dědice. Ostatní šlší po penězích. A udělají kupodivu cokoli, aby jich měli plné kapsy. Kdo si nakonec při tom všem užije a kdo na tom vydělá? Tyto otázky zodpoví herci divadla Václav z Václavova prostřednictvím komedie Nicola Machiavellio **MANDRAGORA** 18. července.

25. července nás čeká nesmrtelná protiválečná satira podle stejnojmenného románu britského spisovatele Patricka Ryana **JAK JSEM VYHRÁL VÁLKU**. Klasiku, upozorňující nejen na nesmyslnost války, ale karikující také vojenský drill, netřeba příliš představovat, tak jen doplníme, že těšit se můžete na její provedení herci divadla SemTamFór ze Slavičína.

AUDIENCE, již klasická absurdní tragikomedie Václava Havla, v podání Divadelního studia Viktorka z Holešova v režii Konráda Popela, který za ni získal cenu na divadelní přehlídce Kojetín 2019. Další ocenění si odnesl Roman Uwe Jurán za postavu Sládka, čestné uznání za roli Vaňka připadlo Jakobu Jackovi Leškovi.

Prázdninové procházky

Přerovské historické centrum můžete poznat s průvodci

Městské informační centrum připravilo pro velký zájem po dobu prázdninových měsíců července a srpna komentované procházky městskou památkovou zónou.

Procházky se můžete zúčastnit denně kromě neděle ve dvou časích, a to v 10 a ve 14 hodin a seznámit se tak s nejzajímavějšími místy centra města.

Šum cukrárna s tradicí

Wilsonova 4, Přerov Tel: 581 217 133

Sraz účastníků je před Městským informačním centrem na náměstí TGM (Městský dům), vstupné činí 20 Kč pro dospělé, pro děti od šesti let 10 Kč.

PetKafé

Kavárna s workshopovou místností
Jiráskova 10, Přerov

K Rackovi (nejen) na dobrou snídani

Tradiční přerovská pekárna Rackec otevřela svou novou, již 27. firemní prodejnu – nyní v Přerově na Velké Dlážce.

Kromě čerstvého pečiva si můžete pochutnat na celé řadě lahůdek, dát si dobrou kávu a k ní třeba zákusek či obložený chlebiček vlastní výroby. Každou středu je nabídka rozšířena o bezpečkové pečivo od Bezlepíka, které si ale musíte nejpозději v pondělí objednat u prodávaček.

Součástí prodejny s moderním interiérem je rovněž hrací koutek pro nejmenší, což ocení zejména maminky toužící po pár minutách oddechu. Za pěkného počasí je pro hosty připraveno také příjemné venkovní posezení. Tak co? Ještě váháte s návštěvou?

Prodejna je otevřena od pondělí do pátku od 5.00 do 18.00 a v sobotu od 7.00 do 11.00.

Dokončení z předchozí strany

Toto nastudování Audience získalo rovněž cenu diváka, čestné uznání a nominaci na celostátní přehlídku ve Volyni. My až do Volyně nemusíme, stačí přijít 1. srpna v 20 hodin na Letní divadelní scénu!

O týden později, 8. srpna, nás čeká **PLEJTVAK** – komedie Milana Šotka napsaná v roce 2003 pro pražský Cabaret Calembour. Komedie je nejen zprávou o cestě kostry plejtváka myšoka z norského pobřeží na pražské nábřeží, ale také kritikou lidské malosti. Těšit se můžeme na její ztvárnění Divadelním spolkem Svatopluk z Hodonína.

Co vše se musí udělat, aby se láska udržela i po letech, na to odpoví 15. srpna komedie Erica Assou-se **MANŽELÉ V NESNÁZÍCH**, kterou v Přerově předvede poděbradský Divadelní spolek Jiří.

Divadelní soubor Amadis z Brna pro Vás naopak nemá nic nového – prostě uvidíte, co už jste viděli, uslyšíte, co už jste slyšeli, ale pobavíte se tak, jak jste se silvestrovsky bavili při jednom ze dvou programů Československé televize. Zkrátka, 22. srpna Vás čeká **TELEVARIETÉ 2019!**

Harlova Audience v nastudování Konráda Popela získala celou řadu ocenění.

A na samotný závěr, 28. srpna, to pak bude astrokomedie Tomáše Kovandy o jednom vědeckém experimentu na pozadí mise sovětských kosmonautů na Mars. **PROJEKT N.A.D.Ě.Ž.D.A.**, zde v nastudování K.V.A.S z Karviné si získal rovněž, podobně jako výše zmíněná Audience či ztvárnění detektivního příběhu Do zdi, nominaci na celostátní přehlídku ve Volyni.

Věřme, že si z bohaté nabídky vyberete, a proto neváhejte a využijte možnost rezervace a předprodeje vstupenek v MIC v Městském domě na náměstí TGM. Cena vstupného na jedno představení je 95 Kč a k dostání budou rovněž hodinu před začátkem představení (tj. od 19 hodin) v Galerii města Přerova. Všechna představení začínají ve 20 hodin.

Nudíte se? Nekupujte mývala, běžte do knihovny!

Ale nejen pro zajímavou knihu. Pro děti jsou po celou dobu letních prázdnin připraveny tvořivé dílničky!

Herní Háčko klub se sice na prázdniny zavírá, o svou zábavu však děti nepřijdou ani v letních měsících. Pracovníci MěK v Přerově pro ně připravili celou řadu tvořivých dílniček, které budou probíhat od pondělí do čtvrtka v půjčovně pro děti na Palackého 1 po celou návštěvní dobu.

Jako první dílnička je od pondělí do čtvrtku **1.–4. července** připraveno skládání origami, kdy si domů odnesete myšku. V dalším týdnu (**8.–11. července**) to bude výroba prasátka z PET lahve, na **15.–18. července** je připraveno malování na kameny, jehož výsledkem bude roztomilá beruška,

kteřá může posloužit jako těžítka. **22.–25. července** si můžete vyrobit vázku z papírových roliček a **29. července–1. srpna** pejška z proložky na vejčka. První srpnový týden, tedy od **5. do 8. srpna** mají pracovníci knihovny zase naplánováno vyrábění visálka opičky a ve dnech **12.–15. srpna** se vrátíme zpět k PETkám – výsledkem tvoření bude květináč z PET lahve v podobě kočky. Závěr prázdnin bude patřit vodomilným živočichům. Od **19. do 22. srpna** je do programu zařazen mořský koník na kolíčku a od **26. do 29. srpna** krokodýl z kelímků.

Po celou dobu prázdnin je pak, rovněž v půjčovně pro děti na Palackého 1, k dispozici **X-BOX**, oblibená a hojně využívaná pohybová aktivita na herní konzoli.

Zkrátka nepřijdou ani děti v místních částech.

Celý červenec i srpen mají všechny knihovny v místních částech (kromě Újezdce) připraven program **Hurá, prázdniny!**, ve kterém si můžete přijít po celou provozní dobu vyzkoušet kvízy, soutěže a deskové hry po celé léto.

Pobočka knihovny v Čekyni má přes léto připravenou soutěž pro

Pokračování na straně 6

děti Prázdniny s dinosaury, během níž můžete navštívit také tvořivou dílnu – v červenci je na programu výroba **dinosauriho vejce** a v srpnu pak tvořivá dílna na téma **Můj kamarád dinosaur**.

Zajímavý program má připravený pobočka knihovny v **Lýskách**. V červenci to bude tvořivá dílna na téma **točená zmrzlina**, kterou v srpnu vystřídá **osvěžující limonáda**. A to se v parném létě hodí, nemyslíte?

V Henčlově si zase budete moci po celé prázdniny v provozní době knihovny vyzkoušet, jak si správně **založit herbář** a v **Lověšicích** se naučíte plést **náramky z provázků**.

Pobočka knihovny v **Dluhoněch** má připraven program na dva letní dny, vždy od 17 hodin. 20. července se můžete těšit na **pletení z pedigu** a 17. srpna se budou vyrábět **letní dekorace**. Rozhodně si to nenechejte ujít!

Provozní dobu Městské knihovny v Přerově (tedy jak ve městě, tak v jeho místních částech) po dobu letních prázdnin se dozvíte na www.knihovnaprerov.cz nebo na telefonním čísle 581 334 060.

ECHOcafe v létě

Kdo jste ještě nezavítali do vyhlášené přerovské kavárny s mini-antikvariátem v Kratochvílově ulici č. 7, měli byste tak neprodleně učinit. A proč? Protože jediné tak si můžete vychutnat kouzelnou atmosféru vnitřní zahrádky s příjemným posezením pod vzrostlými stromy přímo v centru města. Dobrá káva, domácí limonáda nebo cider či orosený püllitr dobře načepovaného piva celkový dojem z prázdninové pohody jen umocní. A že nemáte na vyseedávání po kavárnách čas, protože máte plno starostí s hledáním vhodného prostoru pro rodinnou oslavu či malou svatbu? I těchto starostí je Vás EchoCafe schopno zbavit. Místa je zde dostatek a pohoda prakticky nikdy nekončí. Nevěříte? Informace získáte na telefonu 605 712 192, nebo ještě lépe - běžte se sami přesvědčit. Rozhodně nebudete litovat.

Čí só hode? Naše!

Tradiční přerovské Svatovavřínecké hody nabídnou vyžití pro každého: přijedou kapely, šermíři, výtvarníci i historické divadlo.

Kvalitní muziku mnoha různých žánrů, rytířské turnaje, historický šerm, dobový jarmark, výstavu obrazů Kristiana Kodeta a dokonce i komentovanou procházku městem nabídné program letošních srpnových hodů v Přerově 9.–11. srpna.

Aby toho nebylo málo, pozvaly pořádající Kulturní a informační služby města Přerova do města už v červenci Kinematograf bratří Čadíků a počátkem srpna putovní výstavu zveleбенých míst naší republiky.

Lada Galová

„Expozice Má vlast cestami proměněn bude instalována přímo na náměstí TGM, kde si ji od 5. do 11. srpna mohou prohlédnout návštěvníci hodových koncertů,“ zve na neobvyklou podívanou ředitel KISmP Jaroslav Macíček.

Hudbou náměstí ožije hned v pátek od 17 hodin, kdy zahraje přerovský Re-Vox. Ve stejnou dobu bude v Galerii města Přerova na Horním náměstí zahajovat výstavu svých obrazů a grafických tisků akademický malíř Kristian Kodet. „Po Re-Voxu vystoupí na náměstí TGM v 19 hodin Jakub Děkán a o dvě hodiny později podium ovládnou O5 a Radeček,“ přiblížil program zahajovacího dne hodů Macíček.

Sobotní dopoledne bude od 10 hodin patřit na nám TGM Academic Jazz Bandu, po něm se ve 12.15 předvede Horňácká cimbálová muzika Petra Mičky. Synkopa nastoupí ve 14 hodin a v 16 jeviště ovládne Kamelot Romana Horkého. Speciálním zpestřením sobotního programu bude ještě v 10 a ve 13 hodin komentovaná prohlídka Městského informačního centra zvoucí Z města do přírody. „Brněnská dívčí kapela Loretta v 18 hodin ukončí hudební blok, ale zdaleka nikoli sobotní program. Od 21 hodin se mají nač těšit milovníci historie,“ nastínil Macíček.

Návštěvníky hodů totiž v sobotu večer čeká velký rytířský turnaj v rámci komponovaného programu šermířské skupiny Markus M a společnosti Anima Historica. „Po něm bude následovat vystoupení hudební skupiny Happy To Meet, která se zaměřuje na vlastní tvorbu v keltském duchu,“ informovala Renata Tšponová z pořádající agentury. Neděle nabídne na náměstí TGM cimbálovou muziku Primáš, po které tradičně vyjde historický průvod, zazní slova primátora Petra Měřinského i děkana přerovské farnosti P. Josefa Rosenberga. „Historický program se

Dokončení na následující straně

přesune na Horní náměstí, kde si Přerované užijí jarmarečního veselí, dobových her a atrakcí pro děti i dospělé pod hradbami. Populární divadlo Tilia z Hranic vystoupí v Letní divadelní scéně mezi hradbami, dojde na scénický šerm, kejklře a další,“ vyjmenovala Tšponová. Nebude chybět pouliční loutkové divadlo, provozodkyně nebo ukázky práva útrpného a středověký lunapark pod hradbami. „Ze Slovinska za námi opět do Přerova zavítá i písomalířka Marica Gregorin nebo knihtiskař Janez Rozman,“ láká Tšponová.

Komu by hodové veselí ještě nestačilo, může se v neděli odpoledne vrátit z „Hornáku“ na náměstí TGM. Tam zazpívá ve 14 hodin Heidi Janků, v 16 hodin Voxel a třídní hodovou veselici zakončí v 18.30 David Koller.

S hodovou nabídkou však ještě v neděli dopoledne přichází i přerovská Římsko-katolická farnost. V 9 hodin bude v kostele sv. Vavřince sloužena hlavní hodová mše

svatá, v 10.30 pak další hodová mše a od 15 hodin si na své přijdou zájemci o prohlídku kostela sv. Vavřince i s výkladem.

„Abychom Přerovanům nabídli kulturní program i v červenci, pozvali jsme už od 23. do 26. Kinematograf bratří Čadíků. Po čtyři dny se bude tradičně na náměstí TGM promítat vždy ve 21.30 hodin, vstup je zdarma,“

informoval Jaroslav Macíček. Filmové léto v Přerově tak nabídne pohádku Čertí brko, romantický thriller Hastman či komedie Chata na prodej a Po čem muži touží.

Celý podrobný program hodů naleznete na www.kis-prerov.cz. Těšíme se na společné zážitky.

Ve Věčku se nejen vaří, ve Věčku to prostě vaří!

Divadelní klub V s restaurací není jistě potřeba sáhodlouze představovat, již delší dobu je nedílnou součástí přerovské kulturní scény. Zeptali jsme se tedy majitelky Věry Švejnohové, co za hudební lahůdky připravuje.

„Pro letošní podzim jsme si pro Vás v klubu připravili několik hudebních víkendů. Dáme zelenou mladší kapelám, které jsou známé především mimopřerovským posluchačům, jako např. rocková kapela skvělých hudebníků pod názvem **GOC**. Také bych nerada zapomněla na ráznou a chytlavou kapelu s názvem **HANZ'S FVCKERS**. A chybět nebudou ani starší hudební pardálové jakými je kapela z Lipníka nad Bečvou **Project F** a samozřejmě **Black Sabbath Dio Tribute**, která v klubu zaduní 8. listopadu“.

Ale nebudeme muset čekat až na konec prázdnin, jak ostatně připomíná Věra Švejnohová.

„Celý tento hudební podzim odstartuje 3. srpna nově vzniklá for-

mace **HLUKOVÁ ZKOUŠKA**, hrající hard rock metal. No a příznivci divadla si určitě také přijdou na své, protože připravujeme dvě divadelní představení. Takže na všechno zmíněné a spoustu jiných akcí Vás zve klub Věčko.“ dodává Švejnohová.

Věčko

DIVADELNÍ KLUB
8. listopadu 2019

3. 8. 2019
HLUKOVÁ ZKOUŠKA
(hard rock metal)

5. 10. 2019
PROJECT F

12. 10. 2019
HANZ'S FVCKERS

25. 10. 2019
VANUA 2

1. 11. 2019
CIMRMANOVO TORZO

8. 11. 2019
BLACK SABBATH

vstupné 140 Kč

Knihanka - to je nejen koření

Léto je nejen čas grilovaných dobrot, zeleninových salátů a chladivých nápojů, ale ... ale vlastně proč ne?!

Koření na všechny myslitelné mlsy a sirupy dle starodávných receptur pověstného doktora Kittela, tak to je skvělá kombinace pro všechny gurmány a uživatele volných letních dní!

Veškerý tento tovar a ještě mnoho jiných, dozajista překvapivých drobností seženete v zavedené prodejně jen kousek od náměstí TGM.

Již 27 let je pro Vaše potřeby připravena **KNIHANKA** - koření, čaje a dárky. Vše na jednom místě. Opravdu vše!

U Knihanky v krámku dostanete vždy a samozřejmě zdarma Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově s přílohou **Kultura Přerova**.

PŘEROVSKÉ DVORKY OPĚT ZDE

Výtvarné dílny, originální tisky, dalekohledy, hudební produkce, performance, velké sportování a ještě mnoho více – to jsou přerovské dvorky!

Již počtvrté se pro veřejnost otevrou dvorky, zahrady a zajímavá zákoutí v centru Přerova a nabídnou návštěvníkům mnohá překvapení. Nejen svým často krásným a nečekaným prostorem, zajímavým výhledem nebo bohatou historií domu, ve kterém se prostor nachází, ale především tím, co se v nich bude dít. Čekají nás workshopy, výstavy, hudební produkce, sportovní aktivity, setkání se zajímavými lidmi...

Letos se dvorky otevrou 8. září ve 13 hodin a bude jich nejméně šest s jednou infozastávkou.

V orientaci návštěvníkům pomohou již tradičně skládané plakáty s mapkou a osvědčené značení kolečky s textovou navigací.

„V letošním roce máme radost, že se nám ozývají jedinci i kolektivy a chtějí se zapojit se svým „dvorkem.“ s potěšením sdělila Marta Jandová.

„Ptačí dvorek, Dvorek v pohybu, Cestovatelský dvorek, Alternativní dvorek v domě s bohatou undergroundovou historií – to jen namátkou, co Vás čeká. Prostě máte opět příležitost příjemně strávit zajímavou podzimní neděli v centru našeho města“ dodává.

PechaKucha Night v Přerově již potřetí!

Součástí nedělních „Dvorků“ se stává i v letošním roce představení zajímavých lidí, nápadů či projektů. Kromě svízné prezentace, na kterou má každý účastník limit 6 minut 40 sekund (20 obrázků x 20 sekund) Vás čeká zábava s desítkou kreativních lidí.

„Nebude chybět ani občerstvení od Anglické kafejky, která nás opět po roce navštíví se svou vyhlášenou britskou a irskou kuchyní... a na našem krásném nádvoří to bude mňam!“ těší se Marta Jandová.

A kdy celá akce na nádvoří přerovského zámku vypukne? V sobotu 7. září od 20.20 hodin.

PŘEROV SAMETOVÝ

15. srpna bude ve Výstavní síni Pasáž otevřena nová výstava připomínající výročí přerovských listopadových událostí v r. 1989.

Atmosféru tehdejší doby můžete nasát prostřednictvím dosud nevystavených fotografií, ale najdete zde také archivní dokumenty a drobné zajímavosti z valné většiny ze soukromých archivů Přerovanů.

OŠTRŮVKY SVOBODY

Přerovská hudební subkultura

Součástí výstavy Přerov sametový bude rovněž výstava s neméně příjmem znějícím názvem Ostrůvky svobody, ačkoli doba, o níž pojednává, byla „příjemná“ jak pro koho. Výstava připomene přerovskou undergroundovou scénu a její neoficiální hudební dění před rokem 1989. První koncerty skupiny Stará dobrá ruční práce, časopis Mašurkovské podzemní, organizování undergroundových koncertů na Moravě, samizdatový koutek a mnoho dalšího, to jsou Ostrůvky svobody.

Máte jedinečnou příležitost prohlédnout si fotografie a dokumenty převážně ze soukromých archivů a Státního okresního archivu Přerov, které jste patrně ještě neviděli, pakliže jste nebyli členy přerovského undergroundu!

Stromboli v Přerově

Koncert nestárnoucí rockové legendy v super obsazení!

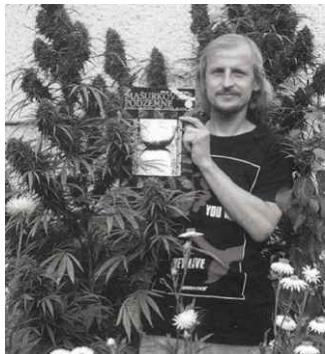

26. září v 20.00 vybuchne v klubu Teplo legendární rocková sopka - kapela Stromboli v původním složení Bára Basiková, Michal Pavlíček, Jiří Veselý, Klaudius Kryšpín, Vendula Kašpárková a Vilém Čok. Koncert je na stání, přesto počítejte s omezenou kapacitou. Nejlepší je zajistit si tedy vstupné v předprodeji v prodejně Intex (světlá) na Žerotínově náměstí, v Hudebních nástrojích ve Wilsonově

ulici nebo v Dlažce na Palackého 1 (pondělí a úterý 13.00–16.00).

Stromboli rozhodně patří k tomu nejlepšímu, co český rock kdy nabídl a stále nabízí, o čemž svědčí mimo jiné i vyprodaná pražská O2 aréna v roce 2014. Proto si tuto událost rozhodně nenechejte ujít!

Více informací o koncertu naleznete na stránkách pořadatele, kterým je Klub Dlažka – www.dlazka.cz.

*Trávení volného času nemusí vždy „stát majlant“.
Někdy stačí jen vzít svačinu, houpací síť a dobrou náladu,
jako na tomto snímku z doby krátce před 1. světovou válkou.*

*Sváteční šaty, kytice a plastové složky v rukou - neklamné znamení, že je konec školního roku, čeká nás „výjzo“ a prázdniny!
Takto situaci zaznamenal v 70. letech v Přerově i F. Toth.*

*Přerov byl a je jednoznačně tenisové město - tehdy i nyní.
Na snímku můžeme vidět tenisty SK Přerov a také si udělat
představu, jak vypadaly přerovské kurty před téměř 90ti léty.*

*Na Bečvě bylo možno vidět i plachetnice.
Lodičky ostatně nebyly ničím zvláštním, protože
ve 30. letech fungovala mezi Tyršovým mostem
a dnešním mostem Míru půjčovna vodních plavidel.*

HURÁ NA PRÁZDNINY!

*Ač je letní koupání oblíbenou kratochvílí i dospělých,
jednoznačně si jej nenechají ujít zejména děti.
Co za rošlárna se asi rodí v hlavách těchto chlapců,
které fotograf zachytil na přerovské plovárně
někdy ve 30. letech?*

Než přerovské strojířny vyhlásí celozávodní dovolenou, děti musí vzít za vděk hřišti na sídlišti. A i když je kolotoč jen dřevěný, legrace s ním je dostatek. A co víc - kolotoč byl vytvořen svépomocně obyvateli tohoto sídliště v Gottwaldově (dnes Jižní) čtvrti. Foto Františka Totha z roku 1957.

Letní radovánky v době, kdy dětem jako hřiště sloužilo celé město. Zde je to řeka Bečva v okolí železobetonového (později Tyršova) mostu na konci první dekády 20. století.

V roce 1979 vzniklo v Předmostí, vzhledem ke stále se zvyšujícímu počtu obyvatel, další koupaliště. Městská plovárna v té době pomalu přestávala technicky vyhovovat, tak toto nové středisko vodní zábavy bylo za pěkného počasí neustále v obležení a, soudě podle tohoto snímku, těšilo se velkému zájmu Přerovanů.

Spíše než o životě ve městě tento snímek vypovídá o prvorepublikové plážové módě, ale na druhou stranu, pohled na sličné dívky v plavkách může být osvěžující, ne?

„Zahrádky“ rozhodně nejsou vynálezem současnosti. K posezení za vlahých letních večerů lákala v Přerově např. zahradní restaurace Grandhotelu Lipner na Husově třídě. Za posímnutí zde stojí, mimo velmi kultivovaného prostředí, rovněž taneční parket.

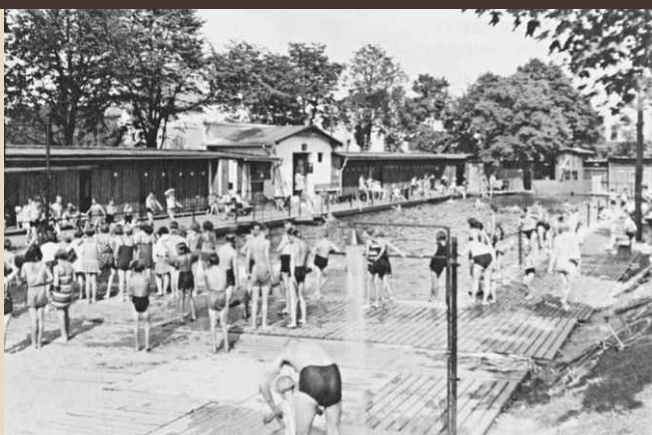

Svačinu do tašky, plavky na sebe a hurá na Lagunu! Toto přírodní koupaliště bylo Přerovany využíváno od roku 1973 a je oblíbeným místem odpočinku dodnes.

Přerovská plovárna

S letním koupáním to v Přerově dříve nebývalo vůbec snadné. Koncem 19. století zde totiž chyběla vhodná místa k bezpečnému koupání, jelikož neregulovaná Bečva hrozila v mnoha místech nebezpečím utopení, k čemuž bohužel každoročně docházelo.

Petr Sehnálek

Ovšem díky snaze městského stavebního a zdravotního radního MUDR. Leopolda Riedla a podpoře okresního hejtmána Ludvíka Abendrotha byla na pravém břehu řeky Bečvy za zahradou Hegrova mlýna počátkem srpna roku 1900 otevřena městská plovárna.

Středobodem plovárny navržené městským inženýrem Karlem Černým byla betonová vodní nádrž o rozměrech 14 a 40 metrů. Největší hloubka na jednom z konců činila 2,1 metru, a proto zde byl posléze instalován prkenný můstek ke skokům do vody. Betonářské práce tehdy zhotovila olomoucká firma Hrůza a Rosenberk, zatímco těch tesařských se zhostil přerovský stavitel Alois Motka. V rámci regulace Bečvy byla v letech 1909 až 1910 vystavěna náběžní ochranná zeď oddělující plovárnu a řeku. Jednu dobu bylo koupání na zdejší plovárně dokonce v určité hodiny omezeno jen pro jedno pohlaví, patrně aby služeb plovárny mohly bez obav využít i některé ctnostné a stydlivé místní dámy.

V první půli 20. let byly nákladem 45 tisíců korun provedeny úpravy plovárny, spočívající v postavení nových kabinek a zřízení pláže ke slunění neboli opalování. Další rekonstrukce areálu proběhla v roce 1930, když byl rozšířen samotný bazén a také rozmnoženy převlékací kabiny. Ovšem jistý kámen úrazu spočíval právě v těchto kabinách, neboť zůstal zachován typ kabin hromadných, což při sdílení s neznámým člověkem hrozilo ztrátou osobních věcí.

1. června 1930, kdy byla plovárna po úpravách otevřena, mohlo 300 návštěvníků využít i služeb kavárničky restaurátéra Kupky, nájemce Městského domu, jehož zařízení nabízelo vedle jiného občerstvení rovněž zmrzlinu. Plovárna též disponovala modernizovanými odrazovými můstky pro skoky do vody a pro sportovní vyžití na souši přibyl zakrátko stolní tenis. Mezi poskytované služby patřilo ve 30. letech dokonce půjčování plavek a ručníků.

Podobu plovárny po zmíněné rekonstrukci zachytil Jindřich Poštulka v roce 1935, když zády k řece Bečvě vyfotografoval bazén, sprchy, převlékací kabinky a vstup s místností správce plovárny. Vlevo lze spatřit konstrukci skokanského můstku. Za povšimnutí stojí vpravo odložená kola umístěná zde převážně díky benevolenci správce pana Vojtěcha Chajdy.

V pozdějších letech přibyla do plovárenského „zátiší“ ještě i vysoká skluzavka. Další úpravy následovaly po druhé světové válce a v 50. letech. V 70. letech však měl bazén plovárny natolik popraskané dno, že unikala voda a plovárna byla roku 1980 uzavřena a za další dekádu zbořena.

Za dosluhující plovárnu však Přerované dostali náhrady – v roce 1979 koupaliště v Předmostí a v roce 1982 venkovní bazén plaveckého areálu na Kopaninách.

ZPRÁVODAJ MUZEA KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ, ČERVENEC–ZÁŘÍ 2019

Texty: Lada Galová, Radim Himmler, Martina Hrazdiová, Marta Jandová, Jarmila Klimová, Marta Konířová, Andrea Kopečková, Jan Lauro, Kamil Lukeš, Svatava Měrková, Romana Nitková, Pavel Ondřík, Petr Sehnálek, Kristina Sehnálková, Zdeněk Schenk a Jana Třilíková
Foto: archiv Muzea Komenského v Přerově a KIS Přerov, sbírky SOKA Přerov, archiv Pavla Janečka a Jaroslava Širokého, Stan Marušák a Hana Záchková

Redakce a grafická úprava: Kristina Sehnálková

Vydalo Muzeum Komenského v Přerově, p.o., Horní nám. 7/7, 750 02 Přerov I – Město, Přerov IČO: 00097969. Zaregistrováno Ministerstvem kultury ČR pod zn. MK ČR E 21496. Příští číslo vyjde 1. října 2019. Změna uveřejněného programu vyhrazena!

V rámci akcí pořádaných Muzeem Komenského v Přerově, p.o., budou pořizovány obrazové a zvukové záznamy za účelem prezentace organizátora akce. Muzeum Komenského v Přerově, p.o., nese odpovědnost za záznamy pořízené a zveřejněné jinými subjekty. http://www.prerovmuzeum.cz/ing/muzeum/GDPR/2018_05_Informace_o_zpracovani_osobnich_udaju_web.pdf. Muzeum Komenského v Přerově je zřízeno a financováno Olomouckým krajem.

